

MAGYAR KÜRIR.

N^r. 6.

Indult Bétsből, Kedden, Januárus' 20-dikán, 1829.

B é t s.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Kir. Tanácsos és a' Fels. Magyar Udv. Cancelláriánál tett hosszús szolgálatja után nyugodalomra botsáttatott Bisztritzey János Udv. Secretárius Úrnak, különös kegyelemből esztendőnként 300 for. penzió pótlást rendelni.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Zsádányi és Török Sz. Miklósi Almásy Antal Urat a' N. Méltos. Kir. Helytartó Tanácsnak Tanácsosát penzióval kegyelmesen nyugodalomra botsítani, 's ugyan azon N. M. Kir. Helytartó Tanátsához Kir. Tanácsosokká kinevezni:

1. Mélt. Székhely Gróf Majláth Antal Ts. K. Tanácsos Urat; eddig a' Fiuméi Kormányzéknek Guberniális Assessorát 's a' t.

2. Mélt. Rajdáci Rajdáczy Antal Urat, Ts. Baranya Vármegyének Második Al-Ispányát.

3. Mélt. Sorsich Jó'sef Urat, a' Fels. Magyar Udv. Cancelláriának Udv. Secretáriusát.

Az Egri Érseki Fő Tiszt. Káptalanba Ő Ts. K. Felsége által kegyelmesen kineveztetett 's a' M. Kurír 4-dik Számja alatt előszámlált Fő Tiszt. Kánonok Urakhoz még a' következők járulnak:

Fő Tiszt. Andujár János Úr, Hrapkói Apátúr, és a' Szepesi Káptalanban Custos Kánonok által tétetett az

Egri Fő Tiszt. Káptalanba mint Kánonok;

Fő Tiszt. Gégel Jó'sef Úr, V. Esperest és Füzes Abonyi Plebánus, és

Fő Tiszt. Lanovits Jó'sef Úr, V. Esperest és Várkonyi Plebánus Kánonokká,

Fő Tiszt. Bán Jó'sef, Apátúr és Gyöngyösi Plebánus, ugyan ott Patonai Fő Esperesté nevezettek.

Jan. 17-dikén reggel meghalálozott itt Hertzeg Metternichnek, Ő Felsége Házi és Udvari Fő Cancelláriusának Hitvese gyermekágyban, a' visszaverődött köles himlő (Friesel) következtében; tized napra minekutánna szerentsésen fiú gyermeket szült, életének 23-dik esztendejében.

N a g y B r i t a n n i a.

London, Jan. 5-kén. A' Király az Ő esztendő estvéjén nagy vendégséget adott, mellyen a' többek között az Orosz Követ Feleségestől jelen volt. — A' Portugalliai Királynét Dec. 31-kén Clarence Hertzeg és Hertzegné meglátogatták.

Edinburghban egy Burke William nevű ember a' Törvényszék előtt bévádoltatott mint gyilkos, a' ki sokakat kivégzett a' világból, hogy testeiket az Anatómiát tanuló Orvosoknak eladhassa. A' vád reá bé bizonyosodott és

halálra ítéltetett. Ezen történet nagy háborodást okozott az Országban. Most tudják már megmagyarázni sok gyermekeknek aszszonyoknak 's férjfiaknak megfoghatatlan hirtelenséggel lett eltűnését.

A' Kathólikus Egyesület Dublinban Karátson éjtszakáján is Gyűlést tartott. A' Gyűlésen erős szóhartz támadt O'Connell és Coppinger Urak között; O'Connell Ur, a' ki Februárius elején Londonba fog utazni (hogy mint választott Képviselője Clare Megyének a' Parlamentbe széket foglaljon) azt akarja, hogy az úti költség ne az ő erszényéből hanem a' Közönséges Kaszából menjen ki; Coppinger Ur ez ellen nagyon kikelt. — Az Irlandiai Vice Király Marquis Anglesea, hivatalából elhívattatik; ki lesz a' Követője? még nem tudatik.

Az Irlandiai Primás és Armaghi Érsek válaszolt Hg Wellington leveleire, és nyílt szívvel megírta, hogy egy Első-Ministernek nem elég tsak óhajtanani a' Kathólikus kérdésnek vég eligazíttatását, hanem ahoz tselekedni illik. A' levél, melly egész Angliában közönséges figyelmet vont magára, itt következik:

„Drogheda Dec. 19-kén 1828. Kedves Hertzeg Ur! Életemben semmi kellemetesebben meg nem lepett, mint Méltóságodnak a' f. H. 11-kén költ feletted kegyes, és szinte barátságos leveléhez való váratlan szerentsém, mellyet nékem óhajtanom kellett vala, mint egy olyan fő helyről jött levelet, egészen a' lehetőségig titokban tartani; de minthogy azt Méltóságod maga frankirozta (a' Lordoknak és az Alsó Ház tagjainak járó szabadság szerént, melly szerént a' levelek ingyen vitetnek, ha a' Küldő kívül a' borítékon magát megnevezi) a' levél jövetelének híre, — a' mint azt egy Provincialis Posta Hivatalról gondolni lehet, —

az egész Városban már el volt terjedve; minekelőtte a' levél kezemhez jött volna, úgy hogy én Méltóságodra és magamra való nézve kéntelenítetttem annak foglalatját egynehány választott barátimmal közleni, a' sokaságnak megelegítésére, a' melly külömben tulajdon fejből könnyen valami oktalanságot sőt ártalmas esztelenséget költhetett volna. De szerentsére a' Méltóságod levelében egyéb nem volt, mint olyan nemes és barátságos gondolatok, mellyeket minden Felekezetnek ditsérnie kellett, és megtámadni senkinek nem vala lehetséges. Egyébaránt ez éppen alkalmas időben erősíti meg azon bizonyosságot, mellyet én a' Méltóságod nagy lelkű, igazságos, és részre nem hajló gondolkozása módjáról minden alkalmatosságokkal tettem vala.

„Több mint nevetséges dolog lenne tölem valami politikai tanátsot adni akarani egy olyan tökéletes Ministernek, a' ki Európában 's Európán kívül a' legelső Kabinétnek feje. De mivel Méltóságod, szeretettel tellyes leereszkedésében, említést tett némelly nehézségekről, mellyeket a' Kathólikus Kérdés elintézésére iparkodnunk kell elhárítani: engedje meg Méltóságod, hogy főbb Itélete alá némelly észrevételeket botsássak, mellyeket nékem némelly a' dolgot jól értő és elő itéletek nélkül való barátaim, Protestánsok és Kathólikusok, tettek, a' kik a' dologhoz bizonyosan sokkal jobban tudnak, mint én magamról mérészelném mondani. Ezek nagy gyönyörűséggel olvasták azon nemes Nyilatkoztatást, mellyben Méltóságod magát a' Kathólikus Kérdésnek tellyes megfejtetését szíve szerént óhajtja, olly móddal, hogy az mind az Országra nézve idvességes, mind az egyes Polgárokra nézve jól tévő legyen, és sajnálja, hogy a' dolognak illyen módon való elintézésére útát nem lát, mivel a' Pártra hajlás sokkal nagyobb mértékben avatko-

zott a' Kérdésbe, és a' vitatásokban sokkal nagyobb heveség és részrehajlás uralkodik, mint sem lehetséges volna az embereket reá birni, hogy a' dolgot hidegen és indulat nélkül vegyék gondolóra; — és végre a' levél végén azt mondja Méltóságod, hogy a' ki elégítő Orvosló szer feltalálásán nem kételkedik, ha a' kérdés egy kevés ideig feledékenységbe temettetik, és az az idő az előtóduló nehézségeknél tekintetbevaló vételére fordítottatik.

„Ezen emberséges, és Ministerhez méltó gondolkozás Méltóságod fejének és szívének nagy dicséretére válik, és ennél többet Méltóságodtól nem is lehetne kívánni, ha Mgod hívatalt nem viselő magános ember volna, de a' mostani fényes Hivatalában, hatalma lévén, ha a' szükség úgy kívánja, az Országlásnak minden segítő eszközein parantsolni, ez nem elég; mert gyalázat lenne az, a' hasonlíthatatlan és világszerte híres Anglus Constitutionának, azt állítani, hogy az, még a' legjobb kezekben is, nem ádmódot és eszközt valaminek, a' mit az Ország tsendességére és javára közönségesen elesmernek szükségesnek, kivitelére, és akármelly patvarkodásnak vagy pártos léleknek elnyomására, midőn az egy ilyen nagy jótéteménynek ellene próbálja magát szegezni.

„Az én barátaim azt megengedik, hogy az ilyen fontos iparkodások sikertelenek lehetnek, ha az Igazgatást gyenge fejek vagy gyámoltalan kezek viszik, és hogy azok egy olyan Első Ministert kívánnak, a' minéművel a' Nemzet most bír és, a' mint reményem, szerentséje lesz soká bírni, a' kit a' legnagyobb győzedelmeknek szakadatlan sora, és a' legfontosabb politikai dolgoknak szerentsés elintézése után, Kegyelmes Királyunknak tellyes és megérdemeltt bizodalma az egész Országnak és igazán mond-

va minden más Nemzeteknek köz tetszésére emelt fel az Igazgatás kormányára. Illyen Első Minister alatt, ha az, törvényes jussaival él — azt mondják az én barátaim — egyik Felekezet sem bátorodik a' Köz jónak magát ellene szegezni, és ha Méltóságod kijelenti, hogy a' Kathólikus Kérdésnek elintézése valódi akaratjában áll, az ellenkező Fél abban a' szempillantásban elfutamodik és többé magát nem mutatja; és minekutánna a' végső elhatározás megesik, arról kevés napok mulva szó és emlékezet többé nem lesz, miképpen most nintsen sem szó sem emlékezet azon Kedvezésekről, melyeket közelébb a' Dissenterek nyertek; mert a' Megegyezésnek ellenségei tulajdonképpen koránt sem olyan mérgesek, mint a' millyeneknek most mutatják magokat, tsak azért, hogy ezen Ijjesztő kép által tzeljokra eljuthassanak. Az én barátim bátoroknak azt állítani, hogy a' Méltóságodtól említett Plánum — a' Kathólikus Kérdésnek feledékenységbe való temetésére nézve — egyáltalában helybe nem hagyható; és ez, a' legnagyobb mértékben megfogná keseríteni azokat (t. i. a' Kathólikusokat), kik most is nagyon fel vagynak ingerelve 's úgy néznék ezen lépést, mint ama régi palástolás elővételét, mellynek színe alatt reménységekben elámíttatnak és megtsalattatnak; ök (a' barátim) azt hiszik, hogy ez a' Plánum tsak nevelni fogná a' nehézségeket, a' mennyiben a' perlekedő Felek 's különösen a' Kedvezéseknek ellenségei ez által alkalmatosságot nyernének ellentállásoknak erejét és eszközeit nevelni és előre elkészíteni, mellyeket most legközelébb a' leglázzasztóbb mértékig üttek, a' mint azt magok is, utálatos és vérszomjúzó szavakkal megvallották, és közönségesen kihirdették, — rettenetes fenyegetésekkel, mellyeket én, minthogy vádoló lenni so-

ha sem kívánok, itten közelebből érdekelni nem akarok; de a' mellyeket Méltóságodnak, úgy hiszem, a' Brunswick - és Orange - Ujságlevelekben több ízben kellett olvasnia; és ezen utóbbi tárgyra kéntelen vagyok Méltóságodnak figyelmét, engedelmevel, téríteni és hatalmas pártfogásáért esedezni, azzal az alázatos kéréssel, ne engedje Mgod, hogy a' közönséges béke és egyet értés akárminémű szín alatt megháboríttassék vagy megzavartassék. Egy hathatós eszköz Mgodnak tsak egyszavába kerül. De azomban nékem tellyességgel nem tze-lom magamat a' világi dolgokba elegyíteni; mert én szent kötelességemnek tartom, minden tisztelendő Atyámfijaival együtt, megszűnés nélkül azon munkálkodni, hogy a' lelki gondunk alá bízott szívekbe és elmékbe igazi Keresztyéni szeretettel való gondolkozást, Mérsék- lést, és — kivétel nélkül — minden emberek eránt barátságos kedvezést tsepeg- tessünk.

„Kérem Méltóságodat, botosásson meg levelemnek hosszúságáért és méltóztas- sák azt úgy nézni, mint színmutatás nél- kűl való Nagyrabetsülésemnek és igaz tiszteletemnek bizonyosságát, a' mellyel van szerentsém maradni, Kedves Hertzeg Ur, Méltóságodnak legengedelmesebb és leg- alázatosabb szolgája. R. Curtis.

Az Irlandia i Kathólikus Primás, Dr Curtis, közlötö a' V. Királyal Mar- quis Anglese a-val azon leveleket, mel- lyeket Hg Wellington és ő (a' Pri- más) egymáshoz írtak, 's egyszersmind tanátsot kérdett tőle a' dologban; a' Vi- ce Király e'képpen válaszolt:

„Phönix - Park Dec. 23-kán 1828. Fő Tisztelendő Ur! Sietek Fő Tisztelen- dőségednek jelenteni, hogy a' f. H. 22- kén hozzám írt levelét, mellynek a' Hg Wellington levele és a' Fő Tiszt. Ur

válaszsa mellé volt téve, vettem. Köszö- nöm azon bizodalmat, mellyel Fő Tiszt. Ur engem megtisztelt. Ezen levelek egy olyan dologról adnak felvilágosítást, mellynek fontossága felette nagy. Én nem tudtam eddig bizonyosan, miképpen gon- dolkozik Hertzeg Wellington a' Ka- thólikus kérdésre. Most, minekutánna tudom, bátorkodom vélekedésemet ki- mondani azon ösvény felől: mellyen a' Kathólikusoknak megindulniok illik. Tö- kéletesen meglévén győzettelve, hogy egyedül ezen nagy Kérdésnek végső és szíves elhatározása szerezhethet az Ő Fel- sége minden felekezeti jobbagyainak békességet és boldogságot: meg kell val- lanom, hogy várakozásomban igen meg- tsalattam, midön megértém, hogy a' do- lognak a' közelgető Parlamenti Ülések alatt való elintézésére, út nintsen nyil- va. Néműnemű vigasztalást találok még- is abban az észrevételben, hogy Ő Méltósága (Hg Wellington) nintsen egé- szen ellene a' dolognak; mert ha őtet annak előmozdítására reá lehetne indí- tani, néki mindenek között legkönnyebb lenne azt kivinni. Ha ezen vélekedésem- ben nem hibázok: látni való, melly fe- llette sok függjön attól, hogy Hertzeg Wellington hajlandóvá tétessék (t. i. a' Kérdésben lévő dologra) — hogy né- ki semmi akadály, a' mit tsak lehetsé- ges kikerülni, útjába ne vettessék, — hogy minden személyes és sértegető Írá- sok elnyomattassanak, és azon helyhez- tetésnek, mellyben a' Hertzeg van, ter- hes volna illendöképen megesmertessék. Mert az, valóban terhes; a' mennyiben néki egyfelől némelley nagy befolyású sze- mélyeknek megrögzött bal ítéleteit és haszonkereső Motivumait kellett meg- győzni, másfelől sok tudatlan Protestán- soknak valóságos aggodalmait eloszlat- ni. Én nem vagyok a' Hertzeg véleke- désén, hogy tudniillik meg kellene pró-

bálni a' kérdésnek rövid ideig „feledékenységre való temetését“ elsőben azért, mert ez egyáltalában lehetetlen, másodszor azért, mert ha lehetséges volna is, én attól félek, hogy ezt a' Nyugvás idejét arra fogják használni, hogy ezt úgy tekintsék, mint az utolsó heves Reactio által okozott vak remülést, és nyilván azt hirdessék, hogy ha az Országlószék egyszer 's végképpen kinyilatkoztatja, hogy Kedvezéseket engedni nem akar, a' Katholikusok többé nem fognak mozogni; de a' mikor újra elő kerülnek mind azon inségek mellyeket Irlandia az utóbbi esztendőben szenvedett. Én azt ajánlom, hogy a' dolgot egy pillantásig sem kell szem elől elbocsátani, — hogy a' dolog eligazíttatásának buzgó óhaját megszünés nélkül világ elébe kell adni, — hogy minden a' Constitutióval öszveférő (nem csak a' puszta törvényes) eszközöket elő kell venni az ügynek előmozdítására; de egyszer'smind szelíd magamagadást és alázatos engedelmisséget a' törvények eránt kell (a' népnek) hirdetni, és semmi személyes vagy sertegető hangot nem kell azok ellen emelni, kik a' Katholikusok kívánságainak magokat ellene szegeznek. A' személyességre való vetemedéseknek semmi haszna nintsen, azokból semmi jó nem következik; ellenben sértenek, és megerősítik a' már meglévő idegenséget. Bízzák a' Katholikusok magokat, ügyöknek igazságára és az embereknek mind inkább inkább terjedő Liberalitássára. A' közelebbi hat hónapokban, fájdalom! sok barátjaikat elvesztették illetlen és szükségtelen hevelességek által, és fegyvert szolgáltatottak ellenségeiknek kezébe. Leghamarább kiszabadíthatják magokat sorsoknak mostani habozásából, ha nagyobb Mérsékltséget mutatnak, és a' segítséget a' Törvényhozó hatalomtól várják.

A' goromba erőszak, — abban bizonyosok lehetnek, — semmit sem használ. A' Törvényhozó hatalomnak kell a' dologban Határozást tenni, 's nékem buzgó kívánságom, hogy az a' Parlamentnek a' legkedvezőbb környül állások között eleibe terjesztessék, és a' Katholikusok fegyverkeztessek le az Emancipatio ellenségét, egyfelől szelíd Resignatiojok által, más felől Védelmezőiknek fáradhatatlansága által. Én buzgón törekedem ezen Országnak köz javát előmozdítani, 's vélekedésemnek kimondására és ezen tanátsnak adására, ez az ok indított.

„Van szerentsém 's a' t.

Angl e s e a

Ezen levél, mellyben illy nyilván az a' tanáts adatik, hogy a' Hertzeg Wellington javallását, — a' dologgal való elhallgatásra nézve, — nem kell követni, eléggé megmagyarázza mi okból hívattatott el a' Vice Király hirtelenséggel hivatalából.

Most Karátsonkor Londonban a' Lambethi Dolgozó-Ház lakosainak számára egy Óriás nagyságú Pudding készítettett, melly 1806 1/2 fontot nyomott, 155 tallérban került és 7—8 száz ember lakott jól belőle. Az Ingredientiák, mellyekből készült, valának: 475 font liszt, 144 font 'sír, 500 font apró szőlő 44 font tzukor, 5 font gyömbér, 2 1/2 font fűszerszám, 160 pint téj 14 pint ser.

P o r t u g a l l i a.

Dec. 10-kán a' városi Tanátsparancsolatjából Lisbóna innepet tartott a' D- Miguel szerentsés felgyógyulásának örömére. — A' Terceira Sziget lakosai levelet küldöttek Londonba Donna Mária Királynéhoz, mellyben Nékie mint törvényes Királynéjoknak job-

bágyi tisztelettel hódolnak és egyszersmind azt fogadják, hogy míg tsak egy, életben lesz közzülök, az ellenségnek (D. Miguel népének) állhatatosan ellent állanak és véle semmi alkudozásokba nem ereszkednek.

Elvasban nagy zendülés van, mellyet a' Lisbonai Udvar darab idő óta hijjában próbál elnyomni. A' Constitutionalisták (a' felzendültek) elfoglalták a' Nuestra Senhora da Graca nevű várat és onnan fenyegetik a' várost és a' Miguelistákat.

Spanyol Ország.

Mádrid Dec. 26-kán. A' legutolsó Posta Lisbonából későbbben érkezett meg, mint kellett volna; melly késedelemnek oka az Elvasi zendülés, melly mind ez ideig nintsen letsendesítve. — Az Andalusiai és Estemadurai Kapitányokhoz Parantsolat ment, hogy a' Portugallia felé eső Hátár szélekhez katonaságot rendeljenek. — Barcelonában öt személyeket elfogtak, 's azok között egy Oberstert is, D. Lopez Gavez Urat, a' kinél valamely szélesen elágadzott Ószveesküvésre mutató levelek találtattak.

Moldva Ország.

Jassy, Jan. 5-kén. Egy Bíztoóság állíttatott fel a' Tartomány igazgatására. A' Moldvai Bojárok elébb Dívánt (tanátsot) tartván, 15 Candidatusokat tettek fel, kik közzül Gróf Palen az Orosz Tsászár nevében, ötöt kiválasztott, kik is ezek: Nagy-Logofet Sturdza Gergely, Nagy-Vesternik Rosnován György, Nagy-Vornik Ghyka Gergely, Hetmán Ghyka Sándor és Hetmán Bals Constantín. Ezen 5 személyekből álló Bíztoóság fogja a' Tartományt igazgatni. Gróf Palen, úgy látszik, hosszason itt (Jassyban) szán-

dékozik maradni, mert Gen. Milkovitz-ot Bukarestbe elküldte, hogy helyette Oláh Ország igazgatását, mint Vice Elölülő, vinné. — Foksból az a' tudósítás jött hozzánk, hogy az Orosz katonaság, melly azon a' vidéken, — Moldva- és Oláh Országban, — téli kvártélyba szállott vala, hirtelen parantsolatot vett mind a' lovasság, mind a' gyalogság, hogy kis Oláh Országba siessen, a' hová Dec. 29-kén útnak indult. Mellyre az adott okot, hogy Widdinbe számos Török Seregek érkeztek, és Tsapan-Oglu Nikopolisból a' Duna partjához Turnoba előnyomult.

Frantzia Ország.

Rouen Achilles Ur Generál-Consullá neveztetett ki Görög Országba. — Az Oskolákra ügyelő Minister Jan. 6 kán Kerülő-Parantsolatot botsátolt az Akademiák Rectoraihoz azzal a' foglalat-tal, hogy a' Kerületekben eső Falukat, a' hol Oskolák nintsenek, vegyék számba, és neveiket Febr. 10-kére hozzá küldjék fel.

A' Quotidienne Jan. 7-kén egy Majlandból (a' mint mondja) vett Tudósítás után azt állítja, hogy az Austriai Birodalomban erős hadi készületek tétetnek, különösen a' Velentzei Királyságban nagy mozgásban vannak a' Seregek, 'sa't. — Ez a' tudósítás, ha szinte Majlandból került volna is, tsupa mese; de aligha magából Párisból nem került.

Páris, Jan. 7-kén. Gróf de la Ferronays (a' Külső Minister) egészsége még nem állott egészen helyre, a' honnan a' Jan. 4 iki Kabinét Gyűlésen — magának a' Királynak egyenes parantsolatjából — nem volt jelen; de ezen változása Ö Exjának mulni kezd és a' fija (Viconte la Ferronays) eskető-

jén, a' ki Jan. 5-kén Lagrange Kis Aszszonnyal menyegzőjét tartotta, jelen volt. — Három Király napján (Jan. 6-kán) a' szokás szerént Familiai Vendég-ség volt a' Királynál, mellyen az egész Orleán Familia jelen volt; az asztal 17 személyre volt terítve.

Magyar és Erdély Ország.

Zágrábból Jan. 10-dikén, Sziszekén Zágráb Vármegyében igen jeles hajóépítő hely vagy, a' hol a' közelebb mult 1828-dik esztendőben hét szép hajó készült legjobb tölgyfákból: úgymint:

S. Trinita	126	lábnyi	hoszszaságú.
Velentze	128	—	—
Hamburg	144	—	—
Marsilia	147	—	—
Ibrail	136	—	—
Leone	140	—	—
Új Navarin	140	—	—

Építések módjára nézve ezeket a' tengeri hajókhoz lehet hasonlítani. Tudva van, hogy sehol se készítettnek nagyobb szorgalommal illy alkalmas folyóvízi hajók mint itt; annyival inkább, hogy ezen a' tájon legjobb tölgyfák találtnak, úgy hogy Angliába és Frantzia Országba is innen hordatnak nagy költséggel a' hadi hajókhoz megkívántató tölgy szálfák.

A' Siebenbürger Bothe (Erdélyi gyalog követ) nevezetű Német Újság ezt a' Brassói tudósítást közli Dec. 25-dikéről 1828. Szorosan megtartatván az egészség fenntartására tétetett rendelések, mint-hogy minden felsőbb és alsóbb rendű Tisztviselők szakadatlanul 's gondosan munkálódtak a' gonosz nyavalyának kiirtásán, Isten segedelmével annyira boldogultak, hogy Dec. 14-dikétől fogva nálunk gyanús beteg éppen nem találta-

tott; sőt a' kórházból két beteg, egészen felgyógyulván, által vitetett a' veszteglő házba, vagyis Kontumáztba, a' kórházban maradott hat betegek pedig mind a' jobbulás útján vannak. Ehez képest teljes reménységünk vagy, hogy kereskedésbeli öszveköttetésünk más Helyekkel, melly tsaknem egyetlen egy módunk az élelem szerzésre, nem sokára ismét helyre áll.

M. Vásárhelyről e' f. h. 3-dikén költ Tiszti tudósítás következőkéül a' M. Kurír Dec. 25-dikán költ 51-dik számú darabjában közlött pestises hírt e' következőkben jobbjuk 's toldjuk meg:

Geréb Andrásnak letartóztatása, portékáinak elégettetése, a' vele társalkodott személyeknek házastól lett elzártatása Nov. 9-től 13-ig történt meg. Az elzártak között két aszszony, egy közép idejű, a' másik vén, — kiknek együtt 's Gerébbel is társalkodások volt, Nov. 22-keig hirtelen meghalnak; de a' kirendelt Bíztoóság semmi bizonyos jeleit a' pestisnek észre nem vehette. A' vizsgálatkor a' közelebbi szolgálatot egy Herbert nevű Chirurgus 's két — pestises gyanútól ment — polgár tették meg, kik magokat önként elszánták vala, 's a' vizsgálat után a' gyanús házakba bezártattak. Mind ezek a' várost megrémítették ugyan, de semmi köz-bomlást nem okoztak. Nov. 30-ig semmi se történvén, a' Protomedicus Úr Brassóba menetelekor tett köz-jelentésében szükségesnek látta mégis a' már tett szoros rendelések további folytatását 's a' 30 napi Contumátzia kiállítását meghagyni. Azonban véletlen, Dec. 4-dikén, a' fenn említett két polgár között egyik roszszúl leszsz, 's terhes rothasztó-hiddeg jelenségei között két nap mulva meg is hal. A' kirendelt Bíztoóság a' megholtnak testén kiütéseket szederjes fol-

tokat, 's hóna alatt tsumót vagy mirígyet találván: a' betegséget pestisnek declarálta. Ennek híre a' városon elterjedvén, akkor talált osztán a' M é l t. Kir. Tábla, a' Seminarium és a' Reform. Collégium elegendő okot az eloszlásra. Azólta az elzárt személyek közzül senki is se meg nem holt, se rozsزúl nem lett. E' f. h. 4-dikén tehát a' Contumatzia alól mindnyájan felszabadítottak; Geréb pedig a' további kikérdezés végett őrizet alatt Brassóba vitetett;] és így M. Vásárhely környéke a' pestisnek onnan lett kiírtatásáról meg van győződve. —

Minthogy az egész Erdélyi Pestis valóságáról a' köz hírbe kétségeskedések tsúsztak bé, sokan azt nem ragadónak, hanem tsupán rothasztó hidegnek, 's ennél fogva a' Kórmányszék' annak tovább harapózását gátoló bölts rendeleteit talám feleslegvalónak tartják, 's a' miatt az értelmesebb rész sem tudja, bizonyost mit hidjen. Minthogy továbbá az idén Európa más részeiben is többféle ragadó nyavalyák, mint a' Török földön a' napkeleti pestis, Gibráltárban a' sárga hideg, Bétsben a' himlő tapasztaltak: reményljük kedves dolgot tenne a' két Magyar Haza előtt egy ahoz értő Orvos, ha mind ezekről egy — a' legrégibb 's újabb kútfökből merített — rövid orvosi Értekezést készítené 's közrebotsátna.

T u d o m á n y o s D o l g o k.

Ismét megjelent „Uránia. Nemzeti Almanách 1829. 2-dik évi folyamata”

A' mai Újsággal küldjük az O l v a s ó K ö n y v t á r n a k 4-dik árkusát.

négy rézmetszéssel és egymuzsikára vett dallal. — Örülhetnek a' magyar Szülék, hogy fiaik, 's leánykáik kezekbe ilyen Zsebkönyvet adhatnak mint Uránia, a' mellynek tsekély ára mellett, külseje szép, 's foglalatja ártatlan és lélek ébresztő darabkával teljes. Háladást érdemeltek itt is Kazintzy, Szemere, és Guzmics Izidór Urak, a' kik valóban legképesebbek közelebb vinni Urániát azon tzelhoz, mellyet ez magának kitűzött, 's a' mint hisszük, szüntelen szemmel fog tartani. Ezen kötetben „A' Boldog Atya” igen morális és érzékeny egy Drámátka; valamint „Illi” levele igen szép; 's a' „Hálátlan Szív Áldozatja” igen tsinos darabok; az „Elküldött Sohajtás” fiatal Írójától sokat várhatni; a' Dalok pedig egyátaljánban kellemetesek és a' nyelvre nézve igen tiszták. Talpraesetek a' Kazinczytól nyujtott „Édességek”, a' melyeken látva látjuk mint fognak kapni Nöteleneink. — A' „Sonettek” a' „Tudósok”, megítélését a' Recensensekre bizzuk. — Bétsben az Uránia 1828, és 1829-re Doll Aloiz Könyvárosnál találtatik, 2 for. Con. Pénzen.

A' pénz folyamat Januárius 19-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	96 5/8
Az 1820-béli sorsosok,	162 3/5
Az 1821-béli hasonlók,	122 7/8

Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 52 7/8 for. keltek, mind Conv.

A' Bank-Aktziák keltek 1094 1/10 forinton Conv. Pénzben.